

**Uluslararası gelişmeler,
Türkiye ekonomisi ve
bankacılık sektörü**

Kasım 2013

Sunum

- **Küresel gelişmeler**
- **Türkiye ekonomisindeki gelişmeler**
- **Bankacılık sektörü**
- **Finansal tüketicinin korunması ile ilgili çalışmalar**
- **TBB'nin önem verdiği konular ve genel değerlendirme**

Büyüme

▪ Gelişmiş ülkeler:

daha olumlu sinyal;
ABD; toparlanma,
AB; durgunluktan çıkış

▪ Gelişmekte olan ülkeler:

gelişmiş ülkelerden daha yüksek,
son dönemde daha yavaş

▪ Küresel ekonomi:

toparlanma sürüyor; yavaş, risk
yüksek, kırılğan

Küresel büyüme

%	2008-12	2013*	2014*
Dünya	2,9	2,9	3,6
Gelişmiş ülkeler	0,5	1,2	2,0
AB ülkeleri	-0,2	-0,4	1,0
Gelişmekte olan ülkeler	5,5	4,5	5,1

Kaynak: IMF, WEO, Ekim 2013

*Tahmin

Büyümenin önündeki riskler ve belirsizlik alanları

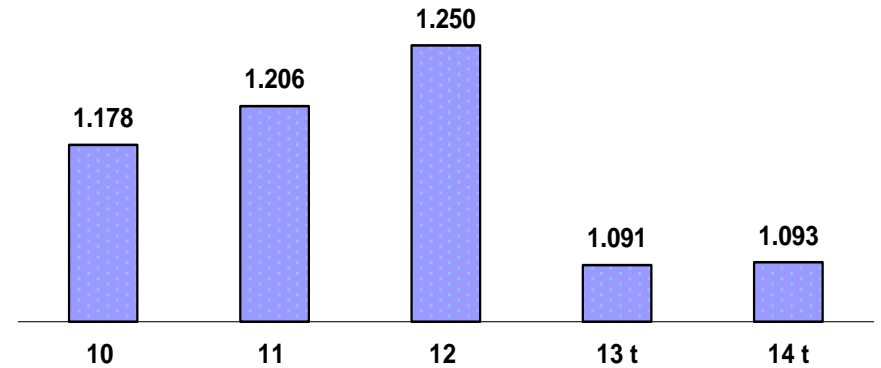
- **Gelişmiş ülkelerde yüksek kamu borç stoku**
- **Finansal sektörde mali bünye sorunları**
- **AB’de karar sürecinin yavaş olması**
- **ABD’de çıkış stratejisi**
- **ABD’de borç tavanı**
- **Tekil davranışlar**
- **Sermaye hareketleri**
- **Finansal sektörde düzenleme belirsizlikleri**

Kamu borç stoku Gsyh'nın yüzdesi	2008	2013*
Dünya	66	82
Gelişmiş ülkeler	82	109
AB ülkeleri	70	96
Gelişmekte olan ülkeler	34	35

*Tahmin

Kaynak: IMF, FM, Ekim 2013

Gelişmekte olan ülkelere sermaye hareketi
(Milyar dolar, net)

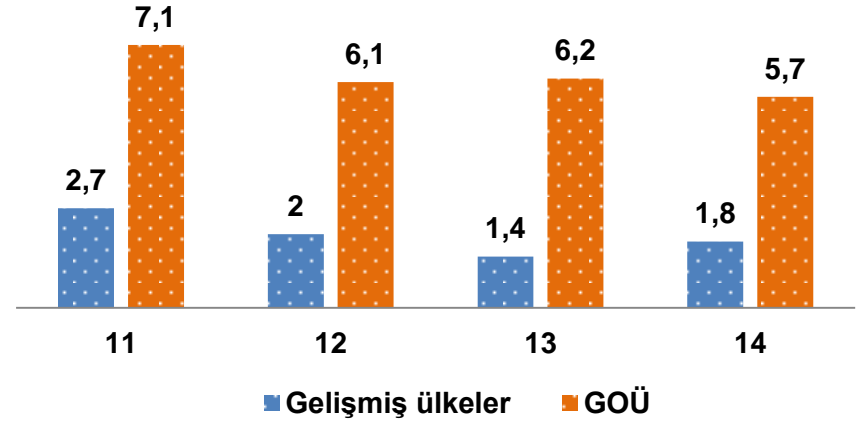

IIF, October 2013

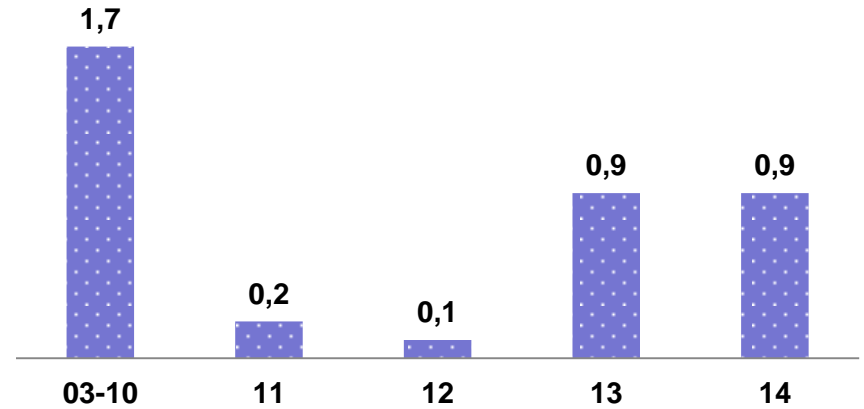
Büyüme için fırsatlar

- **Düşük enflasyon beklentisi**
- **Düşük faiz oranları**
- **Uluslararası ticaret hacminde toparlanma**
- **AB'de bankacılıkta ortak denetim**
- **G20; küresel işbirliği**
- **Gelişmiş ülkelerin büyüme potansiyeli**
- **Finansal sektörde yapılanma**

Enflasyon (Yıllık, %)

G7 ülkelerinde reel faiz oranı (%)

Çıkış stratejisi açıklamasının GOÜ'lere yansımaları

- Uluslararası likidite azaldı
- ABD'de faiz oranlarında yukarı yönlü beklenti arttı
- Portföy tercihlerinde değişme başladı
- Sermaye akımında hızlı çıkışlar oldu
- Sermaye piyasalarına olan talep düştü
- Risk tercihinde seçicilik başladı
- Para ve sermaye piyasalarında likidite düştü
- Faiz oranları yükseldi
- Ulusal paralar değer kaybetti
- Sermaye piyasalarından çıkış oldu
- Hisse senedi fiyatları düştü
- Dış borçlanma maliyetleri arttı
- Makro dengelerin önemi arttı

Türkiye ekonomisinde gelişmeler

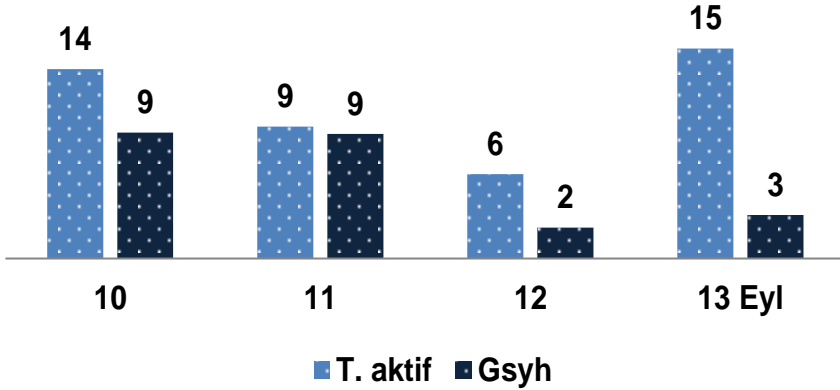
- **Küresel riskler performansı etkiliyor**
- **Dış talebin büyümeye katkısı zayıf, iç talep önemini koruyor**
- **Sermaye giriş–çıkışları piyasa riskini arttırdı**
- **Özel sektörde tasarruf oranı düştü**
- **Enflasyon hedefin üzerinde**
- **Kredi büyümesi hızlandı**
- **Büyüme ve istihdam artışı sürüyor, dış talebin katkısı sınırlı**
- **Tasarruf açığı yeniden arttı**
- **Reel faiz oranı düştü**
- **Kredi büyümesi iç talebi destekliyor**
- **Para ve ihtiyatlı bankacılık politikaları sıkılaştırıcı yönde**
- **Finansal olmayan şirketlerin kur riski yukarı yönlü**

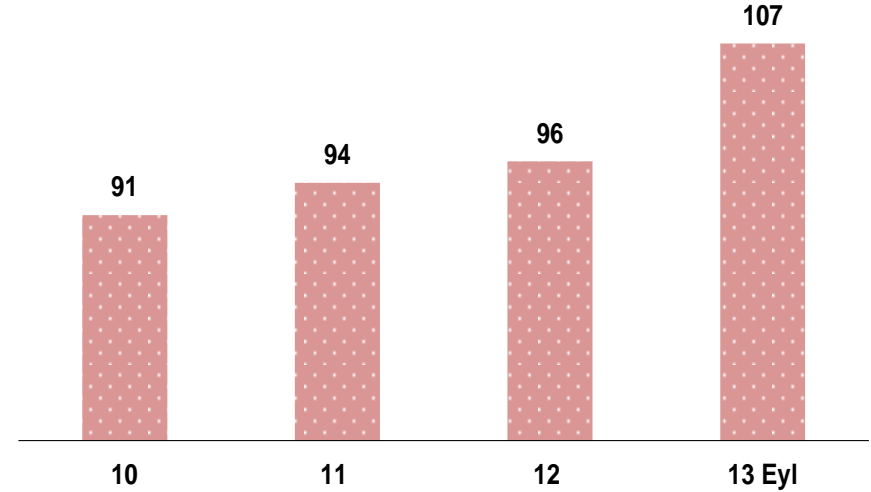
Bankacılıkta gelişmeler

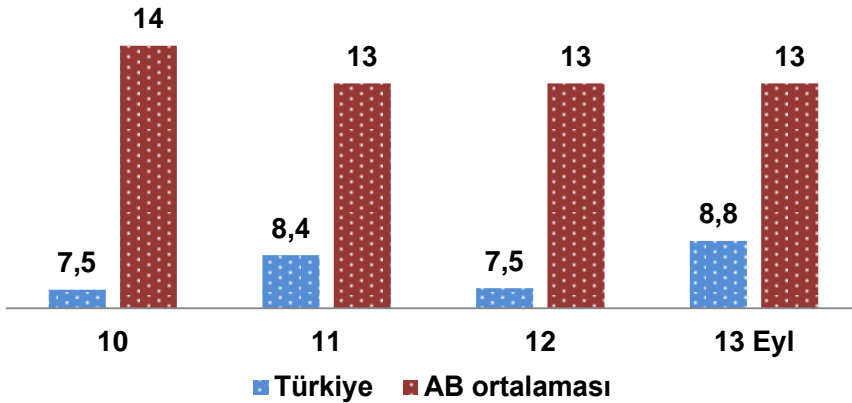
Toplam aktif ve Gsyh (Sabit fiyatlarla, yıllık % değ)

Toplam aktifler (Gsyh'nin oranı, %)

Toplam aktif/öz kaynak

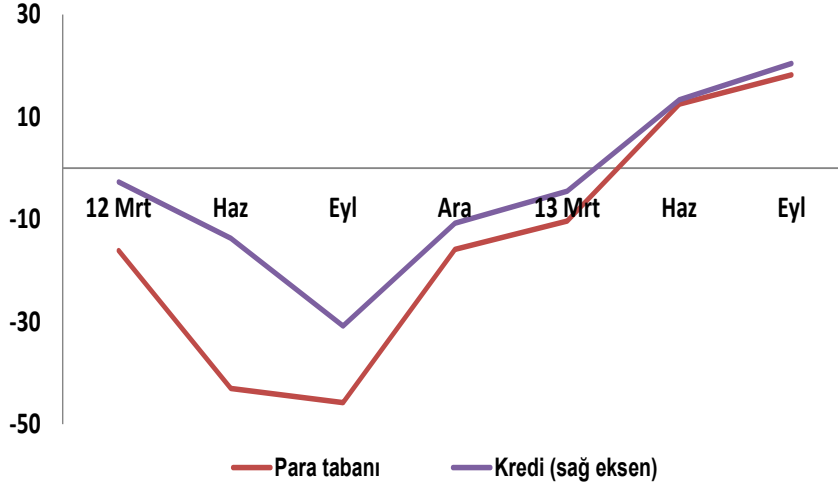

Finansal sektör Gsyh'ya oranı, %

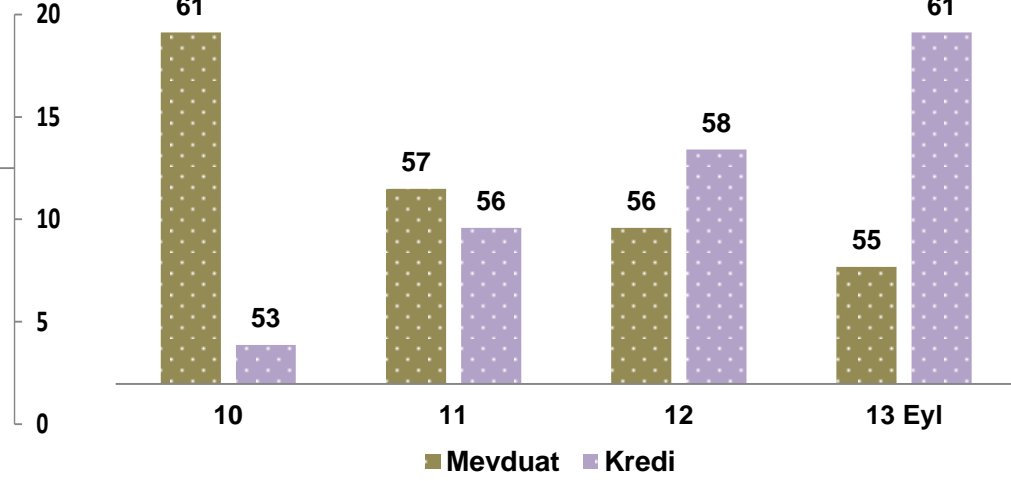
2012	Dünya	GOÜ	TR
Banka aktifi	162	106	96
Sermaye piyasası	210	82	68
Hisse senedi	73	42	39
Tahvil ve bono	137	40	29
Toplam	372	188	164

Kaynak: IMF, Global Financial Stability Report, Oct 2013

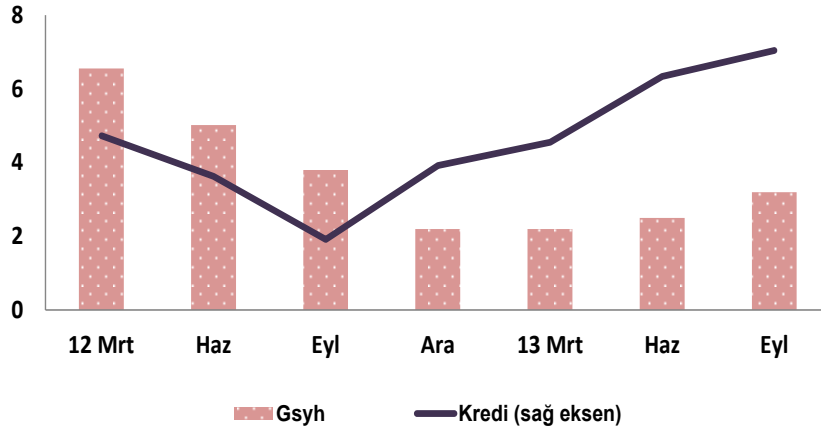
Para tabanı ve kredi (reel, yıllık % değişme)

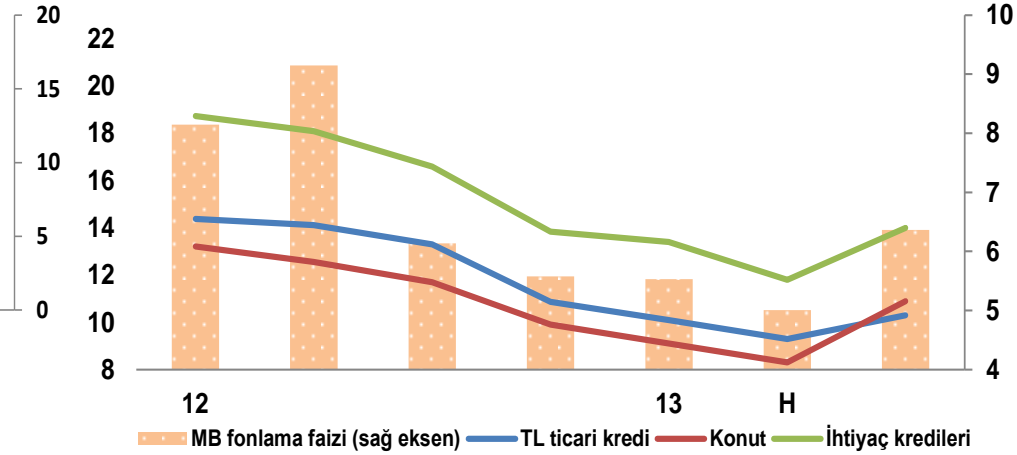
Mevduat ve kredi (Gsyh'ya oranı, %)

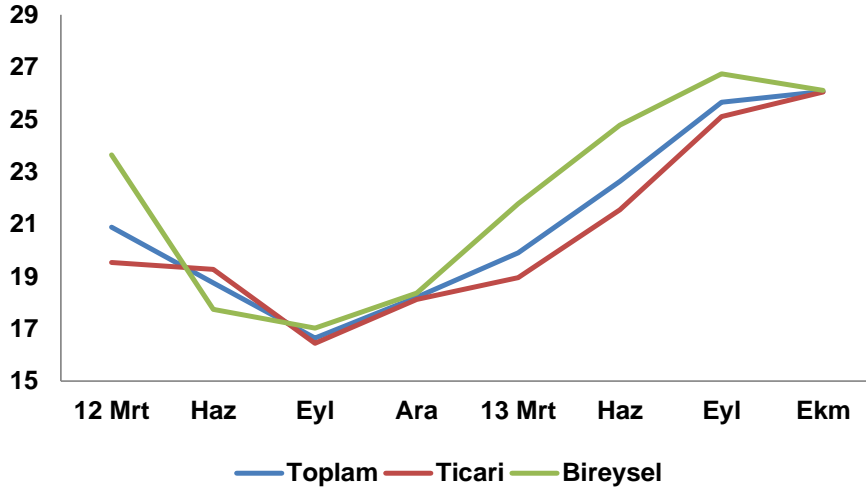
Gsyh ve kredi (reel, yıllık % değişme)

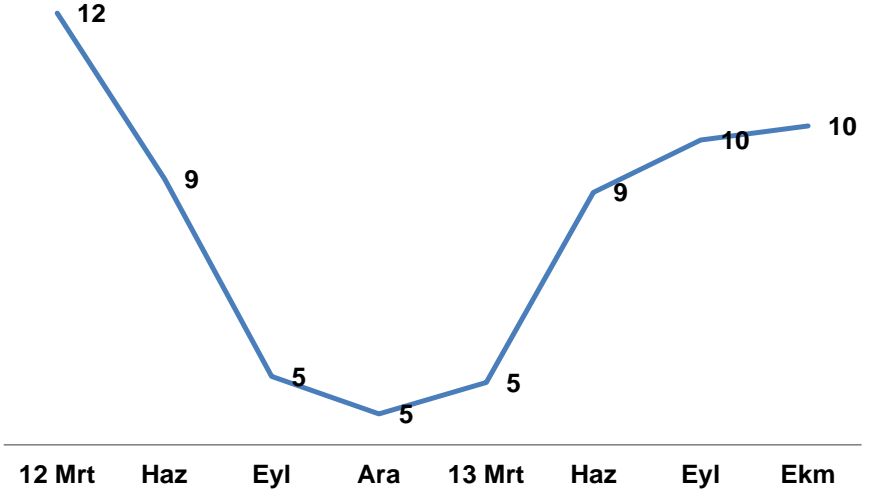
Kredi faiz oranı (ağırlıklı ortalama %)

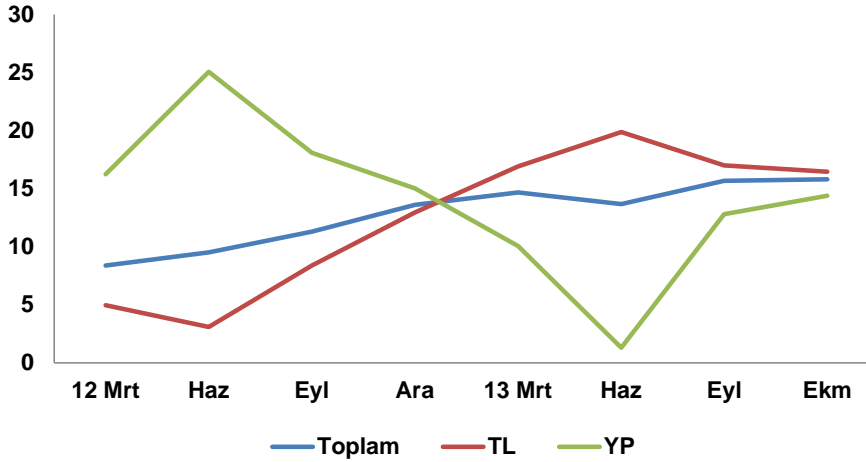
Kredi
(2010 Aralık sabit kurlar ile, yıllık % değ)

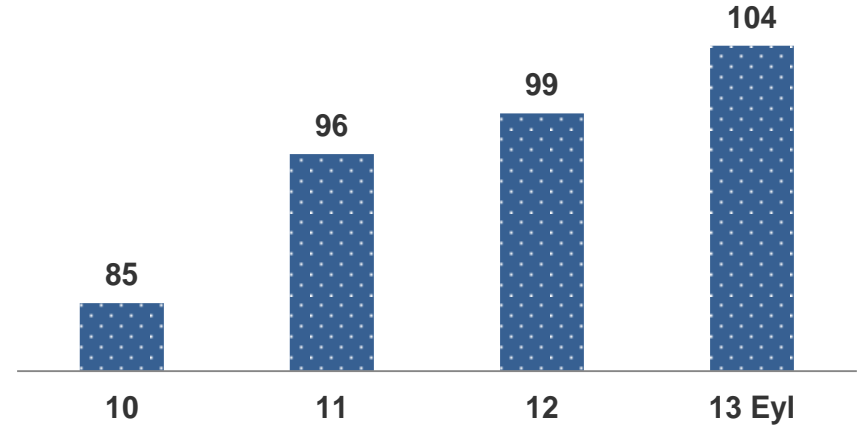
Kredi ve mevduat büyümesi arasındaki fark

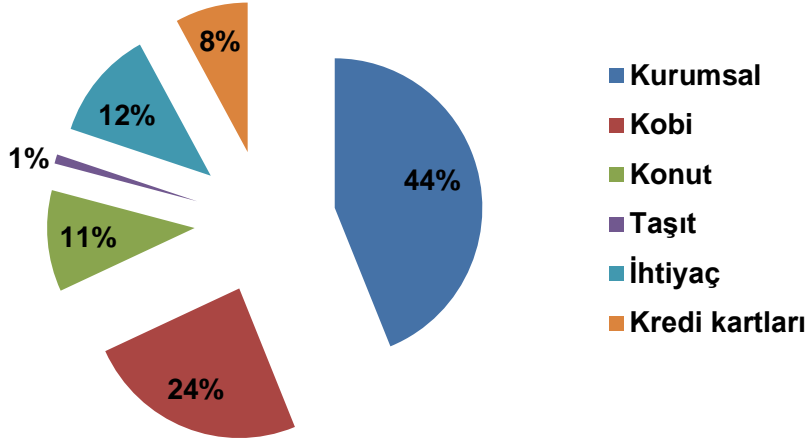
Mevduat
(2010 Aralık sabit kurlar ile, yıllık % değ)

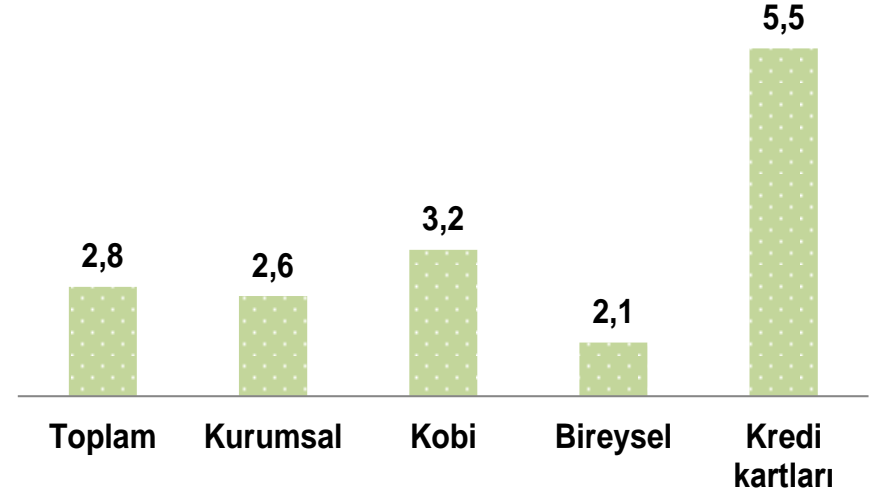
Kredi/(mevduat+ihraç edilen menkul d. (%))

Kredilerin dağılımı (Eylül 2013)

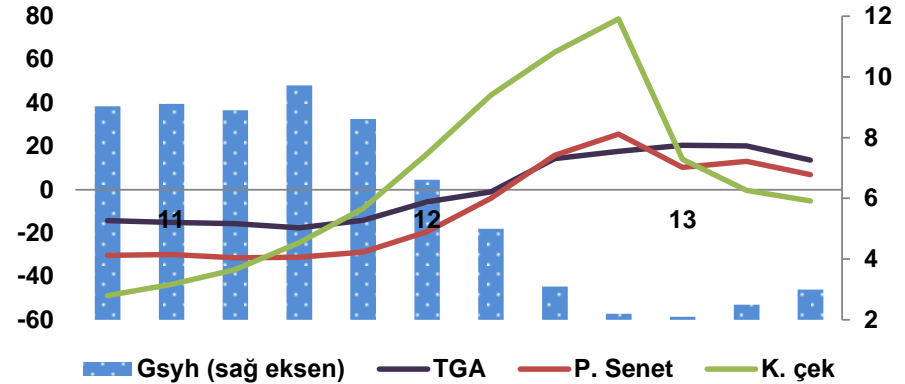
TGA/Kredi (%)

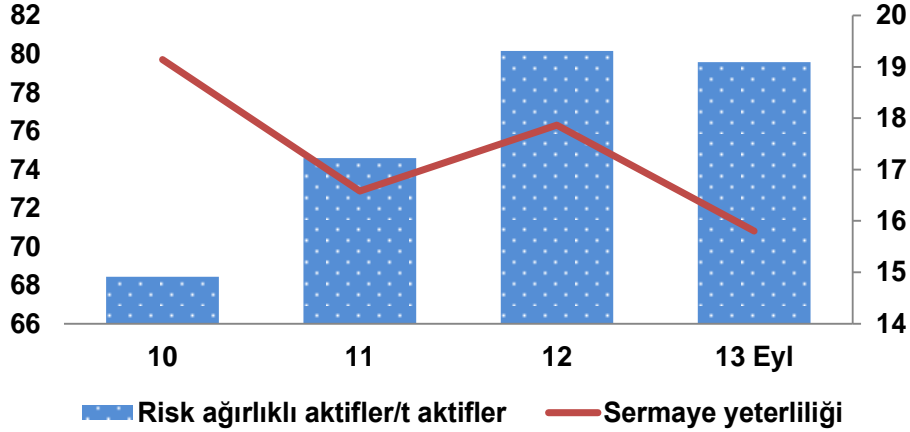
Bireysel kredi Haziran 2013

	Kişi Milyon	Ort. kredi Bin TL
Toplam	13,9	15
Otomobil	0,4	21
Konut	1,6	59
İhtiyaç	8,8	9
Diğer	3,2	10

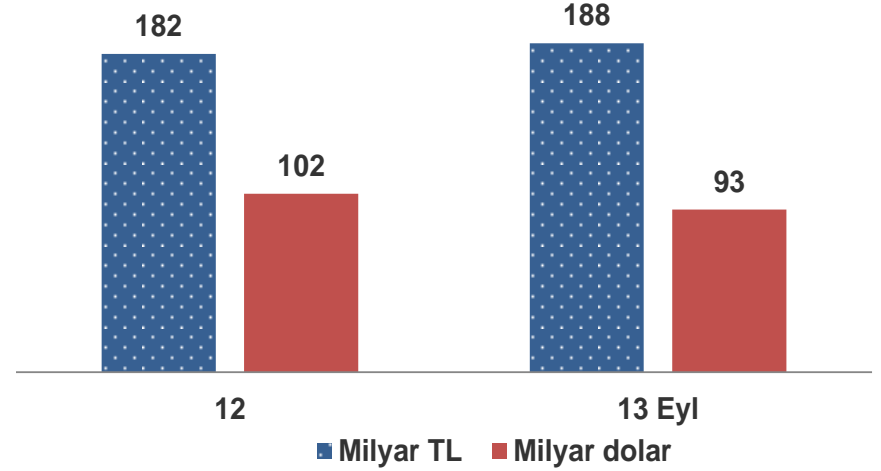
Büyüme, TGA, karşılıksız çek ve protestolu senet miktarı (reel, yıllık % değ)

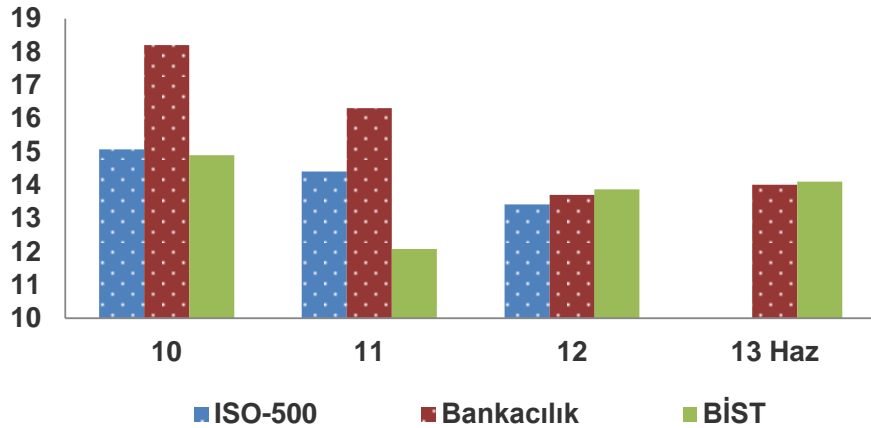
Risk ağırlıklı aktifler ve sermaye yeterliliği (%)

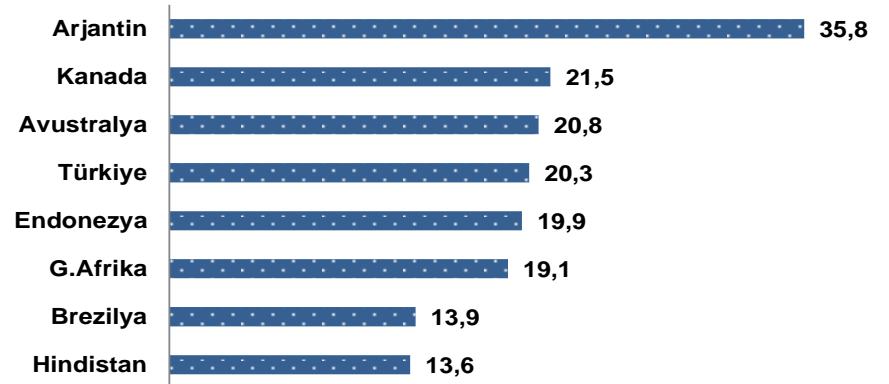
Özkaynaklar

Özkaynak karlılığı (%)

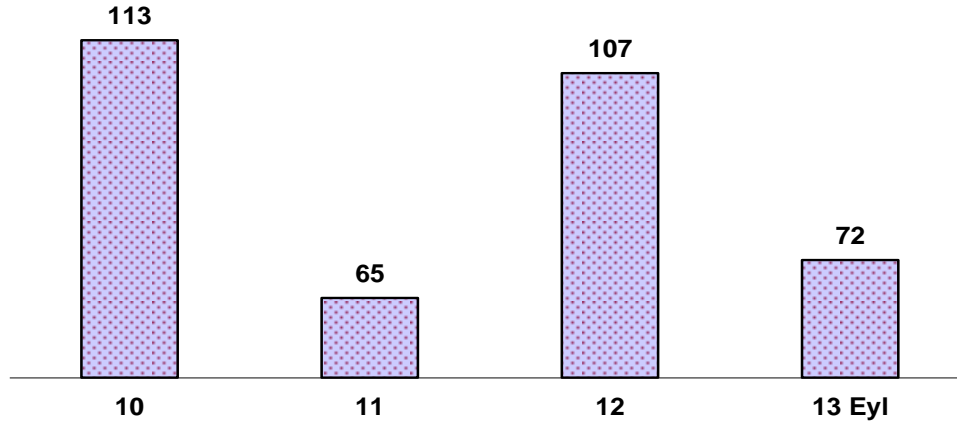
G20 ortalama özkaynak karlılığı (Haziran 2013, %)

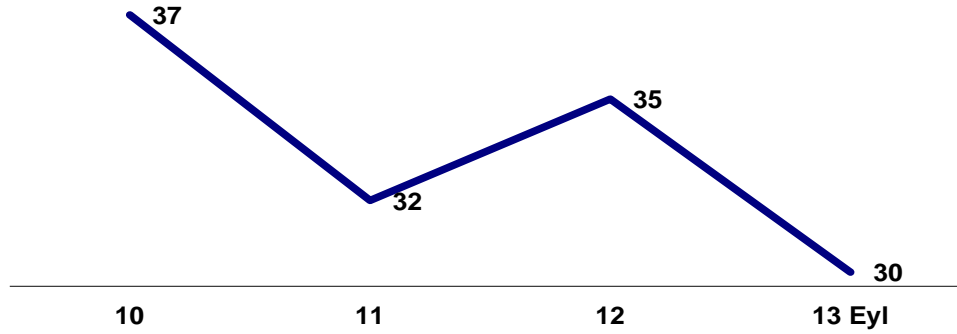
Kaynak: BDDK, TBB, Borsa İstanbul Dönem sonu verileri kullanılarak hesaplanmıştır.

Kaynak: IMF, FSI, October, 2013, Brezilya Mart

Finansal kurumların piyasa değeri (milyar dolar)

Finansal kurumların piyasa değeri /toplam piyasa değeri (%)

Finansal tüketicinin korunması

- Gelen eleştiri, öneri ve değerlendirmelerden yararlandık, hassasiyetle dikkate alıyoruz.
- BDDK'nın rehberliğindeki çalışmalarda sorunların kaynakları ve çözümleri üzerinde durduk.
- TBB, rekabet kuralları ve piyasa ekonomisi anlayışı çerçevesinde ortak bir karar alamaz.
- Üyelerimizin yargı kararlarını dikkatle değerlendirmelerini bekliyoruz.
- Müşterinin doğru bilgilendirilmesinde çok önemli düzenlemeler yapıldı.
- Bundan sonra, uluslararası düzenlemeler esas alınmalı ve rekabet koşulları çalışmalıdır.
- Ücret, komisyon ve masrafların daha iyi anlaşılmasını, karşılaştırılmasını, değerlendirilmesini ve faiz dahil maddi unsurlarda değişikliklerden bilgilenmeyi sağlayan düzenlemeler uygulamaya girdi.
- Maddi unsurlara ilişkin tüm detaylar bankalar tarafından kamuoyuna açıklanıyor.
- Müşteri şikayetlerinin değerlendirilmesinde önemli bir kural seti oluştu.
- Şikayetlerin çözümüne ilişkin uygulamada değişiklik oldu, BDDK temsilcileri de heyetlerde yer alıyor.
- Sadece faizin değil, maliyetin tümünü gösteren bir bilgilendirme yapılıyor.
- Ücret, komisyon, masraflar gruplandı; bazı üyeler kendi iradeleri ile uygulamalarında değişiklikler yaptı.

TBB'nin önem verdiği konular

- **Büyümenin sürdürülmesi**
- **Makro dengelerin sağlam tutulması**
 - **Tasarruf oranının yükseltilmesi**
 - **Kamu borçlanma ihtiyacının ve kamu borç stokunun milli gelire oranının düşük tutulması**
 - **Enflasyonun düşürülmesi**
 - **Finansal istikrarın korunması**
- **Sermaye girişinin kalitesinin artırılması**

Bu nedenle;

- **küresel riskleri dikkate alan ihtiyatlı tutumu,**
- **tasarruf artışını ve vade uzamasını destekleyen önlemleri,**
- **kamu kesiminde disiplinin sürdürülmesini,**
- **fiyat ve finansal istikrarın gözetilmesini,**
- **iç talepte kontrollü gidilmesini**
- **sermaye hareketlerinin yönetiminde dikkatli olunmasını,**

olumlu buluyoruz.

TBB'nin önem verdiği konular

- Para politikası ve ihtiyatlı bankacılık düzenlemeleri yoluyla bankaların davranışlarını etkilemeye yönelik önlemleri anlayışla karşılıyor.
- Üretim, yatırım ve ihracat kredilerinin özendirilmesi olumludur.
- Ek yükler sektörü olumsuz etkiliyor.
- aracılık maliyeti, sermayenin maliyeti **yükseliyor**
- sermaye yeterliliği, sermaye getirisi **düşüyor**
- daha riskli alanlar ve daha yüksek hacimler **tercih ediliyor**
- rekabet gücü **düşüyor**
- yurtdışı borçlanma **artıyor**

Genel değerlendirme

- **Küresel risklerin yüksek, likiditenin ve sermayenin oynak, ulusal paraların değerinin baskı altında olduğu bir dönemde ihtiyatlı olmakta yarar var.**
- **Bankacılıkta risklerin daha iyi yönetilmesine ilişkin önlemler finansal istikrara katkı sağlar.**
- **Büyüme için krediye, kredi için daha fazla özkaynaęa ihtiyaç vardır.**
- **Üretim, yatırım ve ihracat kredilerinde özendirici önlemler daha yüksek etkiye olmalıdır.**
- **Zorunlu karşılıklar, kredilere göre farklılaştırılmalı ve faiz ödenmelidir.**
- **Sermaye yeterliliğini aşıya çeken düzenlemeler yapılmamalıdır.**
- **Ek yükler ile sermayenin getirisi aşıya çekilmemelidir.**

Teşekkür ederiz.

